

Mammoetkloontjes

De laatste maanden hebben alle media, van Paris Match tot Straatgras en van Der Spiegel tot het Rotterdams Dagblad, bolgestaan van het nieuws rond de Jarkov-mammoet. Het beest is in diepgevroren toestand aangetroffen temidden van een ijzige en besneeuwde Siberische leegheid. De oplettendheid en winstbegeerte van de nomadenfamilie Jarkov deed hun hond struikelen over een klein stukje ivoor, wat later het uiteinde bleek te zijn van een complete mammoet-slagtand. De andere slagatand (de gemiddelde mammoet heeft er twee) lag ernaast. De Jarkovs hebben de beide slagatanden uitgehakt: een kostbaar en felbegeerd materiaal voor het vervaardigen van knopen, kammen, paardebeslag, gereedschapjes, sieraden. Bij dat uithakken bleek er nog meer van de mammoet in het ijs te zitten, naar men vermoedt zo'n beetje het complete beest. Dick Mol is er nu twee keer geweest en hij heeft met een haarföhn een heel klein stukje een beetje ontdooid. Er zit inderdaad veel mammoet in het ijsblok, en bovendien is het zodanig vers dat een kenmerkende olifantengeur uit de vacht opsteeg. Dick werd er opgewonden van: wie heeft er nu ooit een mammoet geroken! Ook de pers werd er opgewonden van, gevoed door ondoordachte uitspraken van wetenschappers uit diverse landen. Er zou DNA gevonden kunnen worden, dat zou kunnen worden vermenigvuldigd, er zou ook DNA in een eikel van een levende olifant kunnen worden geplaatst, en deze olifant zou vervolgens na de daartoe strekkende drachtijd het leven geven aan een echt mammoetkindje. Wat een voorbarige golf aan vertedering spoelde over ons heen! We zagen het mammoetbabytje al zielsgelukkig achter zijn (of haar) tropische moeder aanhuppelen, alsof een struise Keniaanse de draagmoeder zou zijn geweest van een eskimo-babytje. Maar dan anders. Wat een fijne jeugd zou het diertje kennen! Verwend door de hele wereld, de presidenten van Rusland en de USA zouden het een keer door het vachtje komen kroelen, duizenden kinderen zouden getooid worden met de nu nog onbekende naam van het mammoetje. Maar na een jaar of wat zou het voorbij zijn. En dan? Dan hebben we een opgroeiende mammoetpuber, en vervolgens een volwassen mammoet. Waar zou dat beest dan leven? Waarschijnlijk gezellig achter de tralies van de

dierentuin van Novosibirsk of Norilsk of Wladiwostok. Zijn moeder zit tegen die tijd met een zuur gezicht wilgentakjes te schillen in Blijdorp, want na de zeeotterhause en de hamstergekte zouden ze daar ook wel een mammoet-hype kunnen overleven. Een eenzame mammoet in de diertuin van Wladiwostok. Mammoeten zijn kuddedieren, dus het dier is gedoemd dood- en doodongelukkig te zijn. Ah! We klonen meteen maar een hele kudde. Dan hebben we dat eenzaamheidsprobleem niet. Waar haalt u zoveel olifanteneicellen vandaan? Enne: wie betaalt dat? Het leefgebied van de mammoet is er ook niet meer. De zg. mammoetsteppe is samen met de laatste ijstijd van ons halfmond verdwenen; zelfs in het verste uithoekje van Siberië is geen biotoop meer te vinden die per mammoet per dag 180 kilogram biomassa produceert, en dat dus voor een kudde van pak-'m-beet 40 exemplaren. (rekenommetje: 40 maal 180 kg = meer dan 7 ton voedsel per dag). Onmogelijk! Of ze moeten het dier bij de familie van zijn kunstmoeder in de savannes van Kenia huisvesten. Daar voelt hij zich waarschijnlijk een beetje *overdressed* in zijn bontjas. Het is dus een slecht idee. Maar er is troost: toen de Jarkov-mammoet stierf heeft het karkas dagen achtereen liggen afkoelen, wat langzaam ging omdat de ontbinding van de ingewanden nogal wat hitte opleverde die er dankzij de vacht moeilijk uit kon ontsnappen. De eerste dag was het karkas afgekoeld tot 33 graden, de tweede dag tot 25, de derde dag tot 13, de vierde dag tot 3 en pas op de vijfde dag was het hele beest bevroren. Zoiets is nou precies waar DNA niet tegen kan. Voor Kunstmatige Inseminatie worden de spermacellen razendsnel ondergedompeld in vloeibare stikstof, anders wordt het nooit wat met die rakkertjes. Het DNA zou onherstelbaar beschadigd zijn.

In de Jarkov mammoet wordt straks ongetwijfeld DNA aangetroffen. Vermoedelijk ook wel langere stukjes dan we tot nu toe kenden, en dat is wetenschappelijk natuurlijk buitengewoon leuk. Maar een volledig intacte serie DNA, die absoluut nodig is om een mammoet te kunnen klonen, is er niet. Wat jammer nou toch voor de diertuin van Wladiwostok, maar wat een zegen voor de mammoet zelf.

